

JAARVERSLAG 2022

INLEIDING

“De rekenkamer stelt elk jaar vóór 1 april een verslag op van haar werkzaamheden over het voorgaande jaar”

Gemeentewet, artikel 185, lid 3; voor zowel rekenkamer als rekenkamerfunctie.

In lijn met de gemeentewet legt de rekenkamer in dit jaarverslag verantwoording af over haar werkzaamheden van 2022: welke activiteiten zijn uitgevoerd, wat heeft zij daarmee bereikt en wat waren de inzet en de kosten. Deze informatie is bedoeld voor de raad, het college en andere geïnteresseerden.

De rekenkamer Woerden heeft een ingewikkeld jaar achter de rug. Aan het begin van het jaar was de secretaris Reinhild Freytag vertrokken omdat ze een nieuwe baan had gevonden bij een andere gemeente. Tot 1 september waren er twee tijdelijke secretarissen, namelijk Dick van der Harst (tot 1 april) en John van der Pauw (tot medio juli). Vanaf 1 september werd Annemieke Strijers de nieuwe secretaris. Eind april nam de rekenkamer afscheid van het lid Yermo Wever. In zijn plaats werd Marie-Louise van Muijen lid van de rekenkamer. De overige leden, Wiebe Blok en Steven Dijk (voorzitter) zijn het hele jaar 2022 actief gebleven.

Doel en werkwijze van de rekenkamer

De onderzoeken van de rekenkamer van de gemeente Woerden hebben als doel om het functioneren van de gemeente te verbeteren. Elk jaar wordt daarvoor een aantal onderwerpen onderzocht.

De rekenkamer(commissie) onderzoekt de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur (Gemeentewet art. 182, eerste lid). Dat betekent dat de Woerdense rekenkamer onafhankelijk onderzoek uitvoert dat bijdraagt aan het verbeteren van de kwaliteit van het openbaar bestuur. Zij onderzoekt onderdelen van het gemeentelijke beleid en richt zich daarbij op de genoemde aspecten doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid. De uitkomsten van de onderzoeken kunnen de gemeenteraad in zijn kaderstellende en controlerende rol ondersteunen. Populair geformuleerd beantwoordt de rekenkamer de vraag of het geld van de gemeente zinnig, zuinig en zorgvuldig is besteed.

De rekenkamer ziet het controleren van de doelmatigheid in eerste instantie als de verantwoordelijkheid van de gemeentesecretaris. De accountant controleert de rechtmatigheid van het gevoerde beleid. Daarom doet de rekenkamer vooral onderzoek naar de doeltreffendheid van het beleid. Hierbij staat de vraag “Is er gerealiseerd wat de gemeenteraad voor ogen stond?” in de regel centraal. Dit sluit onderzoek naar doelmatigheid en rechtmatigheid overigens niet uit.

Aanvullend hierop heeft de huidige rekenkamer haar eigen missie en visie op het rekenkamerwerk geformuleerd, namelijk gedegen onderzoek doen naar het gevoerde beleid in Woerden, waarbij de nadruk ligt op een bijdrage aan verbetering van het werk van de gemeenteraad en niet op het afrekenen op fouten of misverstanden. De rekenkamer wil nadrukkelijk geen ‘afrekenkamer’ zijn.

Op de webpagina van de rekenkamer is de [werkwijze](#) gepubliceerd. Die bevat onder meer het huishoudelijk reglement, een beschrijving van de taken en stapsgewijs de uitwerking van het onderzoeksproces. De rekenkamer ziet dit document als richtlijn voor het rekenkamerwerk. In goed overleg en wanneer de situatie daarom vraagt, kan hiervan worden afgeweken.

Omdat de onderzoekscapaciteit van de rekenkamer beperkt is moet zij keuzes maken tussen mogelijke onderzoeksonderwerpen. In willekeurige volgorde zijn de keuzecriteria:

Het onderwerp is van bestuurlijk belang, gelet op de prioriteiten binnen het gemeentelijk beleid;

- Er is sprake van een maatschappelijk belang;
- Er is sprake van een financieel belang;
- Er is sprake van risico's voor de doelmatigheid, doeltreffendheid en/of rechtmatigheid;
- Het onderwerp is niet onlangs onderzocht, of zal binnenkort onderzocht worden door anderen (het college uit hoofde van artikel 213a van de gemeentewet, de accountant, een onderzoeksbureau etc.)

Een onderzoeksonderwerp hoeft niet aan alle bovengenoemde criteria te voldoen.

De rekenkamer is dus vooral bedoeld om de gemeenteraad te ondersteunen in de kaderstellende en de controlerende taak. Om die reden is er geregeld formeel georganiseerd contact tussen de gemeenteraad en de rekenkamer. In december 2022 was er een dergelijk gesprek, het zogenaamde najaarsgesprek, waarbij de rekenkamer haar plannen voor de nabije toekomst uiteenzette en de raadsleden daarop hun reacties gaven. In veel gemeenten kennen gemeenteraden en rekenkamers een adviescommissie bestaande uit een aantal raadsleden van verschillende partijen. Een dergelijke commissie kan de leden van de rekenkamer voorzien van advies over lopende zaken. Omgekeerd kan de rekenkamer de leden van de adviesgroep raadplegen over de precieze verwachtingen bij voorgenomen of gestart onderzoek door de onderzoeksvragen te bespreken.

Onderzoeksactiviteiten in 2022

Afgerond in 2022: Doe Mee-onderzoek 2021

De Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamers (NVRK) organiseert jaarlijks een zogeheten DoeMee-onderzoek.¹ Aan een dergelijk onderzoek doen rond de 80 gemeentelijke rekenkamers mee en daarnaast rekenkamers van provincies en waterschappen. De rekenkamer heeft in 2021 meegedaan met het DoeMee-onderzoek over de toepassing van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Op basis van de informatie die de onderzoekers bij de gemeente Woerden hebben gevonden heeft de rekenkamer de conclusie getrokken dat de gemeente Woerden niet voldoet aan de eisen die de wetgever met de Wob/Woo aan de gemeente stelt. In een rekenkamerbrief heeft de rekenkamer verschillende aanbevelingen gedaan aan de gemeenteraad.

Afgerond in 2022: Lokale democratie tijdens corona

De rekenkamer heeft onderzoek laten verrichten naar de werking van de democratie in coronatijd. Dit heeft geresulteerd in het rapport 'Kaders in coronatijd', een rapport dat opgesteld is door bureau Crisislab. Dat rapport is de basis geworden van een rekenkamerbrief waarin vier aanbevelingen aan de gemeenteraad zijn gedaan.

¹ Deelname aan een DoeMee onderzoek biedt de mogelijkheid om resultaten van Woerden te vergelijken met ander (vergelijkbare) gemeenten die ook deelnemen.

Gestart in 2022: Kapitaalgoederen

Eind 2021 vroeg de rekenkamer zich af of er goed inzicht is in de financiering en de onderhoud- en vervangingsystematiek van de kapitaalgoederen van de gemeente Woerden om de gewenste maatschappelijke effecten van het beheer van de openbare ruimte te realiseren. In maart 2022 is onderzoeksbureau Partners&Pröpper gestart met het onderzoek naar de instandhouding en financiering van kapitaalgoederen van de gemeente Woerden.

Gestart in 2022: Doe Mee-onderzoek 2022

Ook in 2022 organiseerde de NVRR weer een DoeMee onderzoek. In 2022 had dit als doel om vast te stellen op welke wijze de gemeenteraad momenteel wordt ondersteund. Onder ondersteuning wordt verstaan de scholingsmogelijkheden, de fractieondersteuning, de inrichting van de griffie en die van de rekenkamer en de mogelijkheid tot ambtelijke bijstand. Het verslag van dit onderzoek wordt in het tweede kwartaal van 2023 aan de raad aangeboden.

Overige activiteiten in 2022

Op 11 oktober had de rekenkamer een gesprek met Sofie Mani, de auditor van de gemeente Woerden. Zij is vooral bezig met de rechtmatigheidsverantwoording. Zij hoopt in de nabije toekomst ook aan de zogeheten 213a onderzoeken toe te komen. Afgesproken wordt om deze af te stemmen met de rekenkamer om dubbel werk te voorkomen.

Hiervoor is al aangegeven dat de rekenkamer Woerden lid is van de NVRR. Bijeenkomsten van de NVRR worden met enige regelmaat bezocht en webinars gevolgd. Steven Dijk is lid van de commissie Ontwikkeling van de NVRR en hij wordt ook ingezet om trainingen aan nieuwe rekenkamerleden in het land te geven.

Samenstelling rekenkamer Woerden

Drs. Steven Dijk	<p>Voorzitter</p> <p>Hoofdfunctie: Partner Public Finance groep (bezoldigd)</p> <p>Nevenfuncties: Voorzitter rekenkamer Doetinchem (bezoldigd) Voorzitter Kunstzin Diemen (onbezoldigd) Voorzitter Stichting Kunst in Sport Diemen (onbezoldigd)</p>
Drs. Wiebe Blok RO	<p>Lid</p> <p>Hoofdfunctie: Werkzaam in consultancy, risicomanagement, control & audit, interim- project- en verandermanagement (bezoldigd)</p> <p>Nevenfuncties: Lid rekenkamer Kaag en Brasem (bezoldigd) Examinator deeltijdopleidingen Bedrijfskunde (bezoldigd)</p>
Dr. Marie-Louise van Muijen	<p>Lid</p> <p>Hoofdfunctie: Griffier gemeente Krimpenerwaard (bezoldigd)</p> <p>Nevenfunctie: Voorzitter Humanitas Midden-Holland (onbezoldigd)</p>
Annemieke Strijers	Secretaris

De rekenkamer is bereikbaar via haar secretaris en via rekenkamer@woerden.nl en op de website van de gemeente Woerden is meer informatie over de rekenkamer te vinden.

Financieel verslag 2022

Budget 2022	Begroot	Werkelijk
Vergoeding leden	€ 16.861	€ 16.799
Extern onderzoek	€ 31.639	€ 35.680
		<p style="text-align: right;">DoeMee2021 € 300</p> <p style="text-align: right;">Lokale Democratie € 15.350</p> <p style="text-align: right;">Kapitaalgoederen € 20.030</p>
Reiskosten	€ 500	€ 366
Overig/facilitair	€ 3.000	€ 802
		<p style="text-align: right;">Lidmaatschap NVRR € 645</p> <p style="text-align: right;">Afscheid Y. Wever € 157</p>
Totaal	€ 52.000	€ 53.647